

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L — b.
Negyed évre 20 L — b.
Egy hóra . . 7 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Gird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseaua Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósné Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Megint fenyeget a keleti veszedelem.

Megkezdődött a második lausannei konferencia is.

A konferencia eredménye elé nagyon pesszimisztikusan néznek. Most már nemcsak a törökökkel van éles ellentét, de sokkal súlyosabb ellentét támadt a petroleum-mezők kérdésében Anglia, Franciaország és Amerika között.

Kemál már harcias kiáltványt bocsátott ki a török hadsereghez, lehet azonban, hogy ezzel csak nyomást akar gyakorolni a szövetségesekre.

Egy angol lap az antant ellen.

A londoni Daily Cronicle ápr. 25-iki cikkében boncolja Curzon beszédét.

A cikk elárulja, hogy Lloyd George van mögötte. Éles szemrehányást tesz Curzon ellen, amiért téveszméktől vezettetve magát, mindenáron meg akarja menteni az antant fennmaradását.

Ha az antantot fegyvernek akarják használni jogtalanság védelmére, az főbenjáró bűn. Angliának nem szabad magára venni azt, hogy ilyesmire felhasználni engedje magát. Minden jó angol hazafinak kötelessége, hogy közreműködjen az antant felbomlásában, ha Franciaország tovább akarja folytatni Németország elpusztítására irányuló politikáját.

Magyar ügyek a Népszövetség előtt.

A Népszövetség Tanácsa a napokban egy magyar-cseh határkiigazítási kérdéssel foglalkozott. A vita a salgótarjáni bányák körül forgott s a bizottság úgy döntött, hogy az igényelt területek kétharmadrészét Magyarországnak ítélte. Így Somoskő és Somosfalva községek és környéke, bányáikkal visszakerültek Magyarországhoz.

A magyar kormánynak az optált magyar birtokokok erdélyi birtokainak kisajátítása tárgyában tett panaszra ügyében a döntést a következő ülészsakra halasztották.

Világkiállítás Filadelfiában 1926-ban.

Az Egyesült-Államokban ismét világkiállításra készülnek és ez lesz az első nagy világvásár a háború kitörése óta, amely ismét egyesíteni fogja a világ összes kultúrnépeit. Filadelfia városa fogja rendezni ezt a világkiállítást 1926-ban abból az alkalomból, hogy akkor lesz 150-ik évfordulója az Egyesült Államok függetlenségének. Filadelfia rendezte az első amerikai világkiállítást is 1876-ban a függetlenség 100-ik évfordulója alkalmából. Az 1926-iki világkiállítás lesz a harmadik hasonló amerikai világkiállítás, mert a másodikikat Chikágóban rendezték. Hogy miért éppen Filadelfia városa a színhelye a történelmi évfordulót megünneplő világkiállításnak, annak az az oka, hogy ebben a városban írták alá annak idején a függetlenségi nyilatkozatot és ugyanott proklamálták a függetlenséget. Az a ház, amelyben ez a nagy esemény lefolyt, még mindig megvan és az a nagy terem, amelyben a történelmi fontosságú okmányt szerkesztették, Filadelfiának egyik legérdekesebb látványossága.

Ujabb megszállások a Ruhr-vidéken.

A franciák újabb megszállották Ruhr-ohrt, valamennyi vasutállomást és kikötőállomást, ami miatt a Ruhr-vidékre irányuló élelmiszerszállítás rendkívül nehézé vált.

Gladbachban megszállották a világítást szolgáltató bányatelepeket, úgy, hogy a város világítás nélkül maradt. Mindkét helyen a legszigorubb ostromállapotot hirdették ki. Gladbachban 80 embert letartóztattak, mert este az utcán voltak.

Aktuális témák.

A drágaság.

Az általános drágaság polipkarjai ismét megnöttek s a közönség, az ország lakosságának nyaka köré fonódtak. Az árak nap-nap után észrevehetően emelkednek s a legtöbb polgár keresete messze marad a szükségletet fedező összeg mögött. Természetes tehát, ha mindenütt panaszokat hallunk és olyan kijelentéseket, hogy a kormánynak már tennie kell valamit, mert az élet így elviselhetetlen.

Jól tudjuk, hogy más országokban, így a megcsontott Magyarországon és Ausztriában lényegesen rosszabb a helyzet vagy rosszabb volt. De ne felejtsük el, hogy azok a háborút elvesztett országok közé tartoznak, amelyek a normális fejlődésen kívül jóvátételi problémákkal is kell, hogy vívódjanak. S bár az általános európai pénzbetegség hatása Románia gazdasági életére is kihatással van, a nép követelése mégis méltányos. A nép azért nép, hogy kérjen s a kormány azért kormány, hogy cselekedjen.

Mert eltekintve az európai betegállapotoknak országunkra esett hatásától, olyan problémák is súlyosbítják a helyzetet, melyek nem látszanak megoldhatatlannak.

A kormány 1918-ban nemzeti kölcsönt vett fel Erdélytől. Így irhatjuk, mert erdélyiek adták össze hazafias lelkesedéssel. A kölcsönt 1923. február 1-én kellett volna visszafizetni, a kormány azonban ezt elmulasztotta. Legelső és nagyon súlyos tényező az ország gazdasági életének lezüllesztésében a kincstár pontatlansága. Mert nemcsak a kölcsönt nem fizeti vissza, de magánvállalatoknak is óriási összegekkel tartozik. Vagy ha megfizeti, nem fizeti meg idejében. Pedig a gazdasági életben az állam is éppen olyan üzletfél, mint bármelyik privát, a gazdasági élet szabályait hivatalos rendeletekkel és hatalommal nem lehet megakasztani. Azért hatottak olykor károsan a rekvirálások is, mert az állam önkaratulag akarta irányítani, illetve irányította is az árakat. Az

állam kijött, de a közgazdaság, a polgárok jóléte szenvedett.

Pénzünk az általános európai helyzetből kifolyólag elértéktelenedett bizonyos fokig. Ez azt jelenti, hogy a közgazdasági életben a pénz száma megszorodik. Az állam pedig nemfizetéseivel még elvon pénzt, amidőn még több pénzre volna szükség. Eredmény tehát a pénzszűke, mely, mint más áruknál is, pénzdrágaságot okoz. A pénz megdrágul, a kamat felsziklik. A vállalatok, a magánvállalkozás nem vág be minden vállalkozásba, mert nagyon meg kell vizsgálnia a dolgot, hogy pénzt horribilis kamatra hová fekteti be. Mert akár saját, akár más pénzzel dolgozik, a pénz drágaságát nem hagyhatja figyelmen kívül, ha csak nem a saját sirját akarja megásni. Ha pedig a vállalkozási kedv megcsappan, kevesebb munkásra van szükség, tehát a munkaalkalom is kevesebb lesz. Már pedig a munkaalkalom hiánya megolcsítja a munkabért. A munkásság, érte alatta az összes produktív munkásokat, kevesebb pénzt kapván kézhez, kénytelen lemondani egyrölmásról. Életszintjéből kénytelen engedni. Kevesebbet vásárol vagy csináltat s így a kereskedőnek vagy iparosnak kevesebb pénzt juttat. A kereskedő napokig semmit se árul, árujához csapott hasznát megemésztí a kamat, kénytelen tehát mind magasabb és magasabb árat szabni, ha csak szintén nem akar életszintjéből, vagy üzlete nagyságából engedni. Mindenki minden iránt tartózkodó lesz, nem forog a pénz, az élet nem mozog s a szegénység mindenütt óriási méreteket ölt.

Közgazdaságunknak még több olyan sérelme van, melyet e rövid cikk keretében nem tárgyalhatunk. A sérelmek szintén a drágaság malmára hajtják a vizet. A drágaságból pedig eléggé kivettük eddig is a részünket s az általános közóhajnak tesszünk eleget, ha leszögezzük, hogy egész Erdély és egész Románia egyformán kívánja az élet megkönnyebbítését.

Egyet azonban még meg kell jegyeznünk s ez az, hogy a közönség is meg kell, hogy változzon lélekben, eszmében. Mert amíg a kapzsiság, a kegyetlenség, a saját érdekét tulzásba vivő önzés, a másokkal való nemtörődés üli

Fenyő a füznek.

— Szabó Jenő. —

Görgényi erdőn vén fenyőről
Zöld, ifju gallyat tört a szél
És a Maros vizére hullva
A gyöngye kis gally utra kél.

S száll néma bucsut integetve
A part felé, hol áthaladt —
Mily messze még, amig kiköthet
Egy tiszaparti füz alatt!

Mint egy alakba tört sohajtás,
Ugy lebben tovább a vizen...
Hajh, messze tiszaparti füznek
Görgényi fenyő mit izen?!

Elmentem volna...

— Szabó Jenő. —

Elmentem volna én is innen,
Ahol a szívem annyit vesztett;
Hol temetés volt, úgy fáj minden,
Mi a halottra emlékeztet.
De a Nagy Sándorbérc havát,
Szentanna égnéző tavát,
Kakukkos erdők méla csendjét,
Hol holt századok árnya leng még,

A völgyet, hol csillog a Kászon,
Mint könnyhullás nagy, régi gyászon,
Nem birtam idehagyni!...

Elmentem volna én is innen,
Ahol a szívem annyit vesztett!
De úgy marasztott, úgy kért minden,
A vén fenyők is sirni kezdtek.
S a bujdosó szelek jaját,
A rengetegnek sóhaját,
Hol pihenő vad talpra szökve
Riad a dugó hánestülökre;
E kedves, ismerős világot,
Ahol dal ébreszt gyöngyvirágot,
Virágnymon sellők topognak
S piros bubos harkály kopogtat,
Nem birtam idehagyni!...

Elmentem volna én is innen,
Ahol a szívem annyit vesztett!
Örök bánat sir könnyeimben
S nehéznek érzem a keresztet.
De azt a sirt, a szent rögöt,
Mely hajnalt vár az éj mögött;
A szálló dalt a templomokból,
Porló követ a szent romokból;
A gyászt, mely örök hitet ápol,
Ostályomat a Golgotából
Nem birtam idehagyni!...

orgiát, amíg a hirtelen való meggazdagodás vágya üli meg a lelkeket, egészséges gazdasági állapot ki nem alakulhat. Nem pedig azért, mert a szabályokat a közönség, ha akarja, mindig átlépheti s ha átlépte, már háros elváltozást idézett elő a gazdasági helyzetben.

Jóakarát és békességet az, amely szintén elsőrendű feltétele a közgazdasági helyzet javulásának. Addig tehát a kormány száz és egy intézkedést, az eredmény mégse lesz teljes.

A helyzet jelenleg olyan, hogy a kormánynak kell elsősorban cselekednie. Ezért várjuk és kívánjuk cselekedeteit, melyek a drágaság lenyomó felhőit volnának hivatva feloldani elhessegetni.

D. V.

IRODALOM.

Pásztortűz és Vasárnapi Újság. Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy Erdély magyar írói az eddigi ellentéteket egymás között kiegyeztetve, munkaközösségbe tömörültek, melynek egyetlen célja az erdélyi irodalom komoly és öntudatos fejlesztése. Ez a munkaközösség a Pásztortűz és a Vasárnap című hetilapok hasábjaira akar összegyűjteni minden érdemes szellemi értéket, hogy ezáltal az erdélyi olvasó közönség legszélesebb rétegeinek érdeklődését megnyerje irodalmunk számára. A két lap között szoros összeműködés létesült. Mindkettő megmarad a jelenlegi szerkesztőinek irányítása alatt, csak, míg a Pásztortűz eddigi irányát megtartva, a magasabb irodalmi igények kielégítésére fog törekedni, addig a Vasárnapból Vasárnapi Újság címen egy mindenkit érdeklő változatos, képes és szórakoztató családi hetilapot fejlesztenek ki. Ezzel a két lap együtt hivatottan pótolni fogja a hasonló nemű drága külföldi hetilapokat. Az átalakult Vasárnapi Újság megjelenését május elejére tervezik.

HIREK

Szombat, április 28.

— **Jakab István.** Ez a név valósággal odanőtt városunk egyik előkelő pénzintézetéhez, a Kézdivásárhelyi Takarékpénztárhoz. Mint pénztáros, 1873-ban, az alapítás első esztendejében lép be az intézet kötelékébe és 1888-ik évig működik ilyen minőségben. Ettől az esztendő-től kezdve helyettes vezérigazgatója, majd pedig vezérigazgatója az intézetnek, az ma is megöregedve, de nem fogyatkozó munkakedvvel, a tisztelet és közbecsülés melegségétől körülveve. A takarékpénztár ápr. 29-iki évi közgyűlése tulajdonképpen jubiláris jelentőségű, Jakab István vezérigazgató működésének 50 éves megünneplése. Mi is a munka megbecsülésével köszöntjük Jakab István vezérigazgatót ez ünnepies pillanatok. A délután 2 órakor kezdődő jubiláris közgyűlést este 8 órakor a Millenium-vendéglőben rendezendő nagyszabású bankett fogja követni.

— **Petőfi-ünnep a főgimnáziumban.** Amint a múlt számunkban megírtuk, a helybeli róm. kath. főgimnázium ápr. 29-én, vasárnap tartja Petőfi-ünnepét. Az ünnepély programját, melyre felhívjuk olvasóink figyelmét, itt közöljük: 1. Megnyitó induló. Előadja az ifjúsági zenekar Zetl zenetanár vezetésével. 2. Petőfi: Apostol című költeményének II. részéből szaval Szabó Pál VII. oszt. tanuló. 3. Egész uton hazafelé. Petőfi költeménye. Dallama Báthorytól, előadja az intézet énekkara. 4. Szülőim halálára. Szavalja Köllönte Tibor VIII. oszt. tanuló. 5. Petőfiről előadást tart Péter János dr. igazgató. 6. A „Bánk-bán” c. dalműből a bordalt előadja az énekkar. 7. Szeptember végén. Szavalja Lemhényi Dezső VI. oszt. tanuló. 8. A jó öreg korcsmáros. Szavalja Molnár Dénes VI. oszt. tanuló. 9. Peer Gynt suit Griegtől. 1. Reggeli hangulat. 3. Aase halála. 2. Anitza tánca. Előadja a zenekar. Az ünnepély kezdete d. u. 5 órakor s belépti-díj: ülőhely 15 leu, állóhely 10 leu.

— **Szenzációs tartalommal jelenik meg a Flekken** május 5-iki száma. Főbb címek: Czel-lék, Ezek a gascognei legények, Egerek, Adót vallok, Mit mond a ref. egyház halálózási táblája, Tekintetes Flekkenyes ur, Valamit a „gró-fok”-ról, Ember volt... Megkérdeztük a kásonujfalvi mumiát, A mox karzatról, Mit susog a sétatér, Pályaválasztó gimnazisták, Írók

és művészek folyamodványa a nagy Jóska-hoz, A jóskák, Dráma stb. stb... A Flekken e száma is csak 3 leu.

— **A szentléleki gyilkosság.** Amint lapzártakor értesülünk, a szentléleki gyilkosság ügyében szenzációs fordulat van. Sikertől a csendőrségnek a gyilkosokat leleplezni, így az eddigi gyanúsítottakat hamarosan szabadlábra helyezik.

— **Újabb halasztás az adóvallomások beadására.** Bukarestből jelentik: Az adóvallomások beadásának határidejét az adóbecslési-bizottságok munkálatainak megkezdéséig, május elsejéig elhalasztották.

— **Nagy Katalin cárnő.** Ez az orosz tárgyú nagy történelmi dráma május 10-ikén kerül bemutatásra a moziban. A szenzációs filmet az ifjúságnak is be fogják mutatni.

KÖZGAZDASÁG.

Meghívó. A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár f. hó 29-én, vasárnap d. u. 2 órakor tartja 50. évi jubiláris közgyűlését, amelyre a t. Részvényeseket ezuttal is tisztelettel meghívjuk. Az Igazgatóság.

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) Május 2-án, szerdán és 3-án, csütörtökön este 9 órakor kerül bemutatásra a híres Dorián filmekből **Havasi gyopár**, színmű 5 felvonásban. Főszerepben: Lotte Neumann, aki legutóbb a Korhely leánya című nagyhatású drámában egy csapásra meghódította közönségünket. Három jóbarát szereti Mayt, a „Havasi gyopár” néven emlegetett falusi leányt. Kinek állást szereznek a Kriegl nevű kávéházban. May egyik jóbarátot megszereti, ez azonban nem él vissza helyzetével. A fiu magatartása meglepő és a leányt, bánatában elkóborol, megőrül, a jóbarátok gyöngéd ápolása azonban megmenti az életnek. Fájdalommal kell azonban tapasztalnia, hogy egyik jóbarátja sem veszi feleségül; ezért egy női zenekarral Kairóba megy. Itt egy török birtokába kerül, majd ettől is megszökik, visszatér elhagyott városába. Csalódott szívének azonban már nem nyújt enyhét a város. Visszatér tehát falujába meghalni. Erős romantikával megkonstruált darab a Havasi gyopár, mely mindvégig leköti a néző figyelmét.

Meghívó.

A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár R.-t. 1923. évi május hó 13-án d. u. 3 órakor az intézet főtéri saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (55. §.)
2. Alapszabályok módosítása.
3. Indítványok az alapszabályok 46. §-a értelmében.

Megjegyzés az alapszabályok 52. és 58. §-ai értelmében. Minden részvényes, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (aki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre ki-rendelt közegnél elismervény mellett le kell tegye. 1920. évben kibocsátott új részvények helyett kiadott „Részvényjegyzési elismervény”-nek a részvények el-készítéséig a részvényeket helyettesítik, azzal egyen-ranguak, azok a közgyűlés megtartása előtt szabály-szerű időben, részvények helyett az intézet pénztá-ránál elismervény ellenében leteendők.

Az igazgatóság.

Szám: 39/1923. vgrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 3537/2—922. sz. vég-zése következtében dr. Daragus András sepsiszent-györgyi ügyvéd által képv. Koródi Ferenc sepsiszent-györgyi lakos javára 436 leu tőke, ennek 1922. július 1. napjától járó 5% kamatai, 365 leu eddig megállá-pított költségek erejéig fogantatott kielég. végre-hajtás alkalmával lefoglalt és 3000 leura becsült bi-valy-techn nyilvános árverésen eladatik.

Az árverés megtartására határidőül 1923. évi május hó 7. napjának d. u. 3 órája tűzetik ki Co-vasna községbe végrehajtást szenvedő lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is el fognak adatni.

Kézdivásárhely, 1923. apr. 17.

Molnár István,
bir. végrehajtó.

Iparművészeti és háziipari tanfolyam.

Tartja: árkosi MIHÁLY ERZSIKE.

Tanít: Perzsa, szmirna, goblin, torontáli és török szu-máh szövést. Perzsa, szmirna varrást és bőrmunkát. — Bővebb felvilágosítás kapható: CSÁSZÁR KAROLA o kézimunka üzletében. — Jelentkezés ugyanott. o

Eladó a Kanta-utcában fekvő telek a rajta levő emeletes kőházzal és gyümölcsös kerttel együtt.

Felvilágosítást dr. Molnár Dénes kézdivásárhelyi ügyvéd (Főtér 21. szám) ad.

Kramer Ferenc Prázmáron a műalmát újból fel-szerelte, minek **malom-anyag van eladó, u. m.:**

használt selymek, cilinderek, gyors szita, transmisz-szók, malom-tengelyek, több pár használt malomkő (42 colos), több sálybok, egy pár malom tengely-csap (12 cm. vastag, 60 cm. széles). — Érdeklődni lehet: **KRAMER FERENC** műmolnárnál, Prázmáron.

Egy csűr eladó.

Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

== Elsőrendű == fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdéje
SZENTKATOLNA.

:: ELADÓ HÁZ. ::

A piac közelében egy ház kuttal, kerttel és mellék-helyiségekkel együtt szabadkézből eladó. Értekezni le-het a kiadóban, vagy a tulajdonosnál Kovács-szer-u. 1. sz.

Jócsaládból való 2 fű tanulóknak

(borfiunak)

a Millenium-szállodába felvétetik.

Értesitem a mélyen tisztelt vevőmet, hogy **részletes kiárusítást** csinálók pünkösdre.

Kiárusítás alá kerülnek a következő áruk:

Magas szárú bécsi áru, fasorkos, 24 cm.

magas 295 leu.

Félcipő bécsi 195 „

Férfi varrott bécsi 295 „

Nálam készült félcipők 300 leutól feljebb.

Férfi, finomabb 350 „

Gyerekcipő 90 „

Finomabb áru, férfi 500 „

Egész cipő lakk, erősebb 400 „

Annak, aki nálam készült árukból 2 párt vásárol,

egy pár gyári félcipőt rá ingyen adok.

Cseléd cipő, férfi 300 leutól feljebb.

Női cseléd cipő 300 „

Férfi fél amerikai forng-lakk 350 „

Gyerek félcipő 150 „

Ezenkívül sok jó és finom árut szintén a régi áron adok el.

Soha ilyen alkalom olcsó bevásárlásra.

Kiváló tisztelettel: **Szántó Gyula, cipész.**

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

Kézdivásárhelyen, a piactéren fekvő

„MILLENIUM”-szállót,

éttermet és kávéházat

átvettem

és azt a mai kor igényeinek megfelelően átalakítva, ünnepélyesen megnyitom egy

polgári sörcsarnok

kapcsán, melyben a kézdivásárhelyi

Welnreiter-féle elsőrendű sör kerül kimérésre.

Izletes ételek étlap szerint. Elsőrendű

tiszta küküllőmenti borok a Czell Frigyes

és fiai — Dr. Czell Vilmos csoport brassói

főpincéből.

Tizenhat tiszta és kényelmes szoba. —

Telefon. — Szállodai kocsit minden érkező

és induló vonathoz. Vendég-lovaknak kény-

elmes istálló és tágas udvar.

Szíves pártfogást kér:

NEUMAN JENŐ

szállodás és vendéglős.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.